

Hans Werner Henze i Elliott Carter: adéu a dos grans del segle XX

Hans Werner Henze. © R. W./Efe

En menys de dues setmanes ens han deixat dos dels compositors més destacats del segle XX: l'alemany Hans Werner Henze i el nord-americà Elliott Carter.

Hans Werner Henze va morir el passat 27 d'octubre als 86 anys d'edat, després d'una prolífica vida musical, amb gran influència en l'àmbit operístic. Nascut a Alemanya però resident a Itàlia ja feia molts anys, Henze va ser el líder generacional en l'evolució del gènere operístic després de la Segona Guerra Mundial, al costat de Benjamin Britten, que ocupava aquesta posició en l'àmbit britànic.

Compositor d'un total de 24 òperes de disparitat de formats –gran òpera, cambra, còmica–, amb ingerències en gèneres com el musical, el ballet, etc., la darrera òpera del compositor és *Gisela! O els estranys i memorables camins cap a la felicitat*, estrenada el 2010. La seva obra musical, però, no és limitada només a l'àmbit operístic, ja que és autor d'una dotzena de ballets i multitud d'obres orquestrals (10 simfonies) i de cambra (cinc quartets de corda), així com també de música incidental i música de cinema.

Nascut a Gütersloh (regió del Rin del Nord-Westfàlia), el seu pare va ser seduït per la causa nazi i ell va ser obligat a entrar a les Joventuts Hitlerianes amb 12 anys. La seva vida està marcada per la vergonya d'haver conegut l'horror nazi i una homosexualitat de no fàcil assumpció.

Després d'una primera època de gran èxit, pels volts dels 40 anys va patir una crisi que el va fer evolucionar d'un estil més líric a un estil més provocador i àrid. Tot i el seu immens catàleg compositiu, són les seves darreres tres òperes les que l'han situat a l'olimp de la història de la música: *L'Upupa und der Triumph der Sohnesliebe* (El puput i el triomf de l'amor filial, 2003, amb llibret propi), *Phaedra* (2007) i *Gisela* (2010).

Elliott Carter

D'altra banda, el passat 5 de novembre moria a Nova York Elliott Carter als 103 anys d'edat, una de les referències de la música d'avantguarda que va rebre dos cops el Premi Pulitzer de música. Amb més de 80 anys de carrera, va compondre 158 obres, des de la seva primera simfonia (creada el 1942) a *Instances*, que s'estrenarà de forma pòstuma el proper mes de febrer de 2013.

Deixeble de Charles Ives i de Nadia Boulanger, el màxim reconeixement públic de la seva obra li va arribar el 1960 en rebre un Premi Pulitzer pel seu *Quartet de corda núm. 2*. Tretze anys després, tornava a rebre el mateix premi pel seu *Quartet de corda núm. 3*. També va rebre el prestigiós premi alemany Ernst von Siemens i el guardó de la fundació monegasca Prince Pierre.

En els seus coneguts quartets per a corda, Carter revisita la forma clàssica per excel·lència amb una perspectiva tan radical i amb una complexitat rítmica que s'han convertit ja en la seva marca de fàbrica. El *Doble concert per a clavecí, piano i dues orquestres de cambra* (1961) i el *Concert per a piano* de 1967 són algunes de les seves obres mestres, tal com va manifestar al seu dia Igor Stravinsky. El també compositor nord-americà Aaron Copland va dir de Carter que era "un dels artistes més eminents de tots els dominis de la creació".